

Šport

Projektna dneva za 1. letnik

10. in 11. marec 2021

Vir: <https://www.vector4free.com/free-vectors/sports-cartoon>

Gimnazija Bežigrad

KRATKE PREDSTAVITVE DELAVNIC

1. KOLESARSTVO NEKOČ IN DANES

Učitelj: Anja Pirc, Sabina Sovinc, Gregor Potokar

Predmetno področje: športna vzgoja, zgodovina

Število dijakov: 24

Kratka predstavitev delavnice: Na delavnici boste spoznali zgodovino kolesa in kolesarjenja: najstarejše kolo najdeno v Sloveniji, kolesa v neolitiku (obrtne spretnosti), prvi bojni vozovi, dirke v hipodromih, kako so šli s kolesi na fronto, kdaj je nastalo sodobno kolo... Seznanili se boste tudi z znamenitimi cestnim dirkami (Tour de France, Giro di Italia, Vuelta), ultramaratonskimi dirkami (DOS, RAAM) in težkimi enodnevnimi kolesarskimi dirkami (Pariz Roubaix, Liege-Bastogne-Liege), njihovimi značilnostmi, zgodovino, aferami ter spoznali nekaj svetovno znanih kolesarjev.

Na delavnici boste spoznali tudi kako pravilno izbrati kolo zase, glede na namen kolesarjenja, vašo višino...

Ker je rdeča nit šport, boste na delavnici doma tudi fizično aktivni. Spoznali boste kako poteka bazična priprava kolesarja (brez kolesa), na kaj morajo biti kolesarji pri treningu pozorni, katere motorične sposobnosti ter kako se na kolesarjenje lahko pripravimo tudi brez kolesa. Vadba bo potekala doma preko videokonference, zato potrebujete športno opremo ter nekaj prostora.

2. MATEMATIKA IN ŠPORT

Učitelj: Vilko Domajnko, Janko Kovačič, Nataša Junež, Matic Vidic

Predmetno področje: matematika

Število dijakov: 25

Kratka predstavitev delavnice:

1. del: Matematika žoge

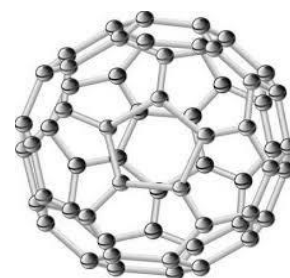
Zagotovo ste opazili, da v različnih športih uporabljajo različne žoge. In ne samo to – celo v nogometu se vsakih nekaj let pojavijo nove in nove žoge, ki se vsaj na videz razlikujejo od prejšnjih. Tako denimo še zdaleč ni nujno, da je nogometna žoga to, kar je na desni sliki. V nadaljevanju jih vidimo še celo vrsto. V kolikšni meri lahko rečemo, da so med seboj različne in v kolikšni, da so enake? Kako si lahko pri tem pomagamo tudi z matematiko? In zakaj sploh so tako različnih oblik? Tukaj ni pomemben samo izgled, za konstrukcijo žoge stoji cela znanost – denimo uporaba računske dinamike v zraku s pomočjo numeričnih metod. Konstruktorji si namreč želijo, da bi imela žoga pri letu tudi kakšne določene lastnosti.

In kako je z žogami pri drugih športih (košarka, rokomet, odbojka, tenis, ragbi, vaterpolo, ...) Koliko so podobne nogometnim oziroma različne od njih?

In kaj ima vse to skupnega z matematiko? Vsekakor precej več, kot se zdi v prvem hipu. Izkaže se, da poliedri dokaj dobro opisujejo strukturo nekaterih žog. Mimogrede – v matematiki rečemo poliedru, ki ustreza klasični Adidasovi nogometni žogi, sestavljeni iz pravih petkotnikov in šestkotnikov, prasekani ikozaeder. Spodnja leva slika s poliedri kaže, da je žogo moče izdelati tudi še po vzoru na kakšen drug polieder. Ali torej takšne žoge obstajajo? Ali so (oz. bi bile) boljše od običajnih?

Prav presenetljiva je tudi povezava žog oziroma »žogastih« poliedrov s kemijo. Žogaste oblike je namreč tudi fuleren, odkrit šele leta 1985, ki ga kemiki sintetizirajo v laboratorijih in ga danes uporabljamo predvsem v farmacevtski industriji.

2. del: Matematični pogled na statistiko v športu

Veliko je razlogov, zakaj v športu čedalje težje shajamo brez statistike oziroma zakaj ta vse bolj postaja njegov sestavni del.

Pri mnogih športih pač preprosto že od zdavnaj ne gre brez razvrščanja bodisi posameznikov ali pa ekip. Navsezadnje športniki prav zato tekmujejo, ker poskušajo biti v teh razvrstitvah čim višje. Ravno tako je v športu pomembno, da se beležijo razni rekordi ali izjemni dosežki. Ti predstavljajo kasnejšim športnikom izziv, poskušajo jih preseči ali pa se z njimi vsaj tako ali drugače primerjati.

TURKISH AIRLINES EuroLeague		PLAYER PROFILE	
 7 LUKA DONČIĆ REAL MADRID		SEASON AVERAGES	
		POINTS	8.1
		MINUTES	17:52
		2 POINT FG	19/36 53%
		3 POINT FG	20/48 42%
		FREE THROWS	31/37 84%
		ASSISTS	3.4
		REBOUNDS	3.4
		BLOCKS	0
		STEALS	0.9
		TURNOVERS	2
		FOULS	2
POSITION GUARD NATIONALITY SVN HEIGHT 2.01			

Statistika je velikokrat pomembna tudi za športnike pri njihovih treningih ali pripravah. Z njeno pomočjo je mogoče odpravljati morebitne lastne napake v preteklosti ali pa izpopolnjevati zmagovalno strategijo. Kako spoznati slabosti nasprotnika?

Pri napovedovanju rezultatov se pogosto opiramo prav na statistiko. Zdi se nam, da je njena »objektivnost« v prednosti pred navijaško strastjo. Še posebej je to pomembno pri stavah v športu ali igranju športne napovedi. Na katero ekipo torej postaviti denar? Gledano s psihološkega stališča imamo občutek, da nam statistika omogoča dodaten, racionalnejši in objektivnejši vpogled na dogajanje v športu. Na desni sliki je statistični prikaz nogometne tekme, na kakršnega smo gledalci tekem v zadnjem času vse bolj navajeni in bi ga tudi kar težko pogrešali.

POKAL SLOVENIJE		
OLIMPIJA	3-0	MARIBOR
KONČNI REZULTAT		
9	STRELI	7
6	STRELI V OKVIR	2
2	KOTI	8
2	PREPOVEDANI POLOŽAJI	3
17	PREKRŠKI	2
1	RUMENI KARTONI	1
0	RDEČI KARTONI	0
40	POSEST ŽOGE (%)	60

Katere podatke v športu uporabljamo v statistične namene, kako jih izbiramo, kako pridobivamo, kako nato interpretiramo statistične rezultate oz. parametre, koliko smemo statistiki zaupati,? Nekateri so za uporabo statistike v športu, drugi so do tega precej bolj zadržani, nekateri pa so celo mnenja, da »statistika ubija šport«. V kolikšni meri in kako matematizacija športa spreminja šport?

S takšnimi in podobnimi vprašanji se bomo ukvarjali na delavnici *Matematični pogled na statistiko v športu*.

Del delavnice je tudi pogovor z gostom – športnim novinarjem. Pogovor z gostom bo za vse udeležence delavnice (torej iz sredine in četrtkove skupine) v četrtek, 7. šolsko uro. Udeleženci sredine delavnice boste zato v sredo končali po peti šolski uri in se v četrtek, 11. 3. 2021, 7. uro udeležili pogovora z gostom, udeleženci

četrtnike delavnice pa boste z delavnico začeli drugo šolsko uro in končali po pogovoru z gostom 7. šolsko uro.

3. REPORTAŽA IN REPORTAŽNA FOTOGRAFIJA

Učitelja: Tjaša Poznanovič Omers, Tomaž Tomažin

Predmetna področja: slovenščina, fotografija

Število dijakov: 25

Kratka predstavitev delavnice: Na delavnici boste najprej spoznali značilnosti reportaže in reportažne fotografije, nato pa se boste postavili v vlogo reporterjev in fotoreporterjev, se podali na teren ter odkrivali športni duh in športne aktivnosti ljudi, ki jih boste srečali v svoji bližnji okolici oz. v naravi, hkrati pa podali tudi lastne izkušnje, kako se v času, ko zaradi dela na daljavo preveč časa presedite pred računalnikom, ukvarjate s športom ter motivirate za različne športne dejavnosti. To bo izhodišče za tvorjenje zapisane reportaže in fotoreportaže, ki predstavlja končni »izdelek« delavnice. Najboljše reportažne fotografije bodo razstavljene.

4. ALI LAHKO OBVLADUJEMO STRES V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU?

Učiteljice: Marjana Brenčič Jenko, Danijela Vlačić, Darinka Novak Jerman

Predmetno področje: športna vzgoja, biologija, psihologija

Število dijakov: 25

Kratka predstavitev delavnice: Tematika delavnice je stres s katerim se srečujemo v vsakdanjem življenju – kakšen vpliv ima na nas in katere tehnike lahko uporabimo pri obvladovanju stresa. Dobili boste informacije tako s biološkega kot psihološkega stališča o delovanju stresa na organizem in odziv nanj. Raziskovali boste kakšne so fizične in psihološke posledice kratkotrajnega in dolgotrajnega stresa ter poiskali različne načine, kako si lahko pomagamo v stresnih situacijah. Predstavili vam bomo tudi tehnike čuječnosti, ki pomagajo pri osredotočenosti na dani trenutek in so koristne pri obvladovanju stresa.

5. DOPING V ŠPORTU

Učitelji: Viktor Klampfer, Andrej Gregorčič, Urška Rihtaršič

Predmetna področja: šport, biologija

Število dijakov: 40

Kratka predstavitev delavnice: Ogledali si bomo film o Lanceu Armstrongu, nekdanjem kolesarju, ki je znan po največjem dopinškem škandalu v zgodovini kolesarstva. Sedemkratni zmagovalec Dirke po Franciji je bil udeležen v enem najbolj prefinjenih in dodelanih programov jemanja nedovoljenih sredstev z namenom

doseganja izjemnih, skorajda neverjetnih rezultatov v športu. Svoje početje je dolgo časa spretno prikrival, ko pa je prišlo na dan, so mu odvzeli vse naslove in doživljenjsko prepovedali tekmovanje v katerem koli športu. Pred ogledom filma nam bo učinke delovanja prepovedanih snovi na telo in njihov vpliv na zdravje predstavil profesor biologije, na koncu pa bo sledil pogovor s predstavnikom slovenske protidopinške organizacije SLOADO.

6. FIZIKA PRI ŠPORTU

Učitelja: Sebastjan Zamuda, Peter Gabrovec, Marjana Benedik

Predmetno področje: fizika

Število dijakov: 25

Kratka predstavitev delavnice: Na delavnici bomo primerjali moč pri različnih športnih aktivnostih. Za merjenje moči pri dejavnostih, ki jih bodo dijaki izvedli, bomo uporabili različne metode (video analiza, merjenje časa in dolžine, ...). Naučili se bomo, kako z omenjenimi metodami zbrane podatke z računalniškimi orodji ustrezno obdelati. Izračunane moči pri posameznih aktivnostih bomo primerjali glede na dolžino izvajanja.

7. PINDARJEVI ZMAGOSPEVI (ODE ALI EPINIKIJE) IN SODOBNI ZMAGOSPEVI ŠPORTNIKOM

Učitelj: Janko Kovačič

Predmetna področja: literatura, šport, filozofija

Število dijakov: 25

Kratka predstavitev delavnice: Epinikije (doslej imenovane ode) so slavošpevi olimpijskim zmagovalcem, torej športnikom v antični Grčiji. Prevedel jih je Brane Senegačnik (izid 2013). Po uvodnih zgodovinskih umeščanjih in primerih – bi napisali epinikijo sodobnim, predvsem slovenskim, športnikom. Pri tem je treba poznati imagologijo (slovenskega) naroda, skratka simboliko in duhovno nadstavbo nacije. Ob tem seveda ne moremo mimo tega, da so športniki reklamni panoji in legalizirana trgovina z belim blagom.

8. ŠPORTNO-KULTURNA ORIENTACIJA PO LJUBLJANI

Učitelji: Mojca Osvald, Viktor Klampfer, Veronika Lazarini Filo

Predmetna področja: športna vzgoja, umetnost (arhitektura), slovenščina, geografija

Število dijakov: 20

Kratka predstavitev delavnice: S pomočjo zemljevida ter pametnih telefonov boste raziskovali športne objekte, znamenite športnike, Plečnika ter nekaj malega literatov med Bežigradom in Tivolijem. Na koncu dneva boste naredili ali filmček ali PPT (ali karkoli podobnega), v katerem boste slikovno in zvočno predstavili svoje ugotovitve.

Ker boste aktivnosti v mestu na delavnici izvajali samostojno, je za udeležbo na delavnici potrebno soglasje staršev.

9. PLANINSKA DELAVNICA

Učitelj: Savina Zwitter

Zunanji sodelavec: Duško Grabnar, licenciran planinski vodnik PZS

Predmetna področja: športna vzgoja, slovenščina

Število dijakov: 30

Kratka predstavitev delavnice: Na virtualnem predavanju in delavnici, ki bo trajala 2 šolski uri, bo planinski vodnik predstavil osnove varnega gibanja v gorah (sredogorju in visokogorju), povedal bo nekaj pomembnih poudarkov o primerni opremi, nekaj o orientaciji.

Po delavnici (ali ped njo, odvisno od urnika) si bo vsak dijak sam izbral izletniško točko, do katere so bo lahko odpravil. Tam bo posnel fotografijo sebe in okolice, lahko tudi kakšne posebne izstopajoče znamenitosti. Napisal bo kratek sestavek (okoli 200 besed) o obiskanem kraju: anekdoto, povezano s tem krajem; predstavil kakšno znamenito osebo iz tega kraja; povzel kaj iz ljudskega izročila; opisal, kaj mu je bilo tam všeč... Temu bo dodal fotografijo (ali več njih) in oddal v spletno učilnico.

Če bo v času projektne dni slabo vreme, bomo lahko določili dan za izlet tudi z zamikom.

Ker boste aktivnosti v naravi na delavnici v veliki meri izvajali samostojno, je za udeležbo na delavnici potrebno soglasje staršev.

10. ŠPORTNI DUH V GLEDALIŠČU

Učiteljica: Mojca Osvald

Predmetno področje: slovenščina, šport

Število dijakov: 20

Kratka predstavitev delavnice: V gledališču je prostor tudi za šport. Na odru pripoveduje zgodbe o zmagah in porazih, o tekmovalnosti in moštvnem duhu, o zagnanosti, požrtvovalnosti, nepremagljivosti in ranljivosti. Šport in gledališče ustvarjata dramatično napetost in imata veliko čustvenega potenciala. Oba zahtevata

odlično psihofizično pripravljenost igralcev, intenzivne vaje, dobro komunikacijo, sodelovanje med igralci in ekipni duh, namensko gibanje teles, izvedbo v živo pred občinstvom... Uprizoritvena umetnost in šport sta si torej že naravno zelo blizu. Obstajajo celo oblike gledališča, ki so šport, kjer igralci tekmujejo v različnih disciplinah po točno določenih pravilih igre. Na delavnici bomo iskali stične točke med gledališčem in športom, spoznali tudi gledališki šport ter preizkusili, kako lahko z gledališkimi tehnikami spodbujamo razvoj družbenih in komunikacijskih kompetenc ter vrednot, ki so pomembne tako za šport kot za gledališče in, seveda, za življenje.

Za ustvarjalno-gibalno delavnico, ki povezuje različna področja, naj bodo udeleženci udobno oblečeni in obuti.

11. VIRTUALNI OBISK SLOVENSKEGA OLIMPIJSKEGA IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA – OLIMPIJSKEGA MUZEJA

Učitelji: Andrej Šuštaršič, Domen Hren, Karin Jerman

Predmetno področje: športna vzgoja, informatika

Število dijakov: 25

Kratka predstavitev delavnice: Virtualno bomo obiskali Slovenski olimpijski izobraževalni center – olimpijski muzej in naredili predstavitev le-tega v obliki zgibank in plakatov. Izdelke boste ustvarjali s pomočjo računalnika v paru.

V olimpijskem centru bomo spoznali in doživeli veliko novega. Ogledali si bomo stenske predstavitve, imeli spoznavanje olimpijske zgodovine. Zanimivo olimpijsko urico bo popestrila tudi naša gibalna dejavnost s preprostimi nalogami. Svojo izkušnjo z udeležbe na olimpijskih igrah pa nam bo predstavil naš zelo znani olimpijec.

12. DELAVNICA USTVARJALNEGA GIBA IN GIBALNEGA DIALOGA Z OBJEKTIVOM

Učitelj: Tomaž Tomažin

Zunanja sodelavka: Urša Rupnik (koreografinja)

Predmetno področje: ples, fotografija

Število dijakov: 20

Kratka predstavitev delavnice: Ukvarjali se bomo s fizičnostjo naših teles v gibanju in mirovanju, vzpostavljanjem komunikacije in razmerij med gibajočimi se telesi ter raziskovanjem dialoga med telesom, gibom in objektivom kamere ali fotoaparata, beri: vašega telefona oziroma računalnika. Iz statičnega dvodimenzionalnega sveta zadnjih nekaj mesecev se bomo poskušali aktivno premakniti vsem trem dimenzijam naproti in raziskati možnosti večplastnega gibanja tako znotraj naših teles kakor širše v prostoru.